

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

Felolós szerkesztő: **Berecz Gyula**

Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

Szemle a Felvidéken.

Szálljunk fel képzeletben az északnyugati magyar Felföld fölé és tekintünk szét rajta! Első pillanatra szemünkbe ötlök ott azon kis, de tömör sziget, mely a tót ajkú honfitársaink által lakott terület közepén Kőrmöczbánya körül terül el, és mely sziget a főbányaváros körül Turóc, Bars és Nyitra vármegyékben szoroson egymás mellett fekvő német helységeknek a tömbje. E sziget már helyrajzi fekvésénél fogva is nagyfontosságú; mert az kicsiben ugyanolyan szerepre van hivatva hazánkban, minő szerepet nagyban a magyar nemzet — a german és szlav népfaj közé bekelve — Európában betölt. És ha beható szempillantást vetünk északnyugati Felföldünk tót ajkú népének szellemi életére, a szobán forgó sziget fontossága még szembeötlőbb lesz; mert e bepillantás feltárja előttünk tót népünk kulturális viszonyait és érzelmeit tekintve nemcsak azon különbözőségeit, hogy míg az ezen szigettől északra lakó tótokon meglátszik a muszka szellemtől szaturizált cseh kulturának a nyoma, a szigettől délre eső zolyomai, honti és barsi terület tót népessége ellenben megmaradt eredeti tót egyszerűségében és inkább szit az egységes, közös magyar hazához; de meggyőz minket e pillantás arról is, hogy, valamint az elektromos áram fennakad, ha elszigetelőd testhez ér, ezen természeti törvény szerint minden, északról jövő áramlat közvetlen érintkezés, folytonosság hiánya miatt e szigettünkön, mint izoláló testen törött meg.

És amár e sziget német lakossága talán szívós fajfentartási ösztönből és így nem — magyar szempontból véve — cél- s öntudatosan tette meg e szolgálatot hazánk ügyének, még sem szabad e jó szolgálatot eléggé nem méltányolnunk és annak kellő értéket nem tulajdonítanunk.

E német honfitársaink azonban törzs- és nyelvirokonaitól így elszigetelve és német kultúrát nélkülözve nem maradhatnak meg soká németekül. Minden, még oly komény test is

bár észrevétlenül, mégis folyton mállik külső behatások következtében; és noha németjeink századokon át ellentállottak az asszimiláló szlav behatásoknak, ezen természetes processzus, nyomai mégis meglátszanak már a sziget határszéli lakosain: tótosodni kezdenek. Ezt sajnosan lehet tapasztalni a sziget szívében, Kőrmöczbányán is; e körülmény annak ötlök szemébe, a ki vagy 35 év óta nem látta e várost, mely akkor tisztára német volt, most meg azon örvendetes tapasztalat mellett, hogy a város értelmisége és előkelőbb közönsége magyar, azon változást is látjuk benne, hogy a polgárság nagy része és a lakosság alsóbb rétege tót.

Ha tehát e német községek lakosait magukra hagyjuk, nem kerültek el az eltótosodást; mert e nép nagyon elmaradt a közművelődés terén és érzi is elmaradását. E nép tehát jó és méltó anyag a kivivelésre és e sürgős feladat a magyar kulturára hárulnak.

És most szálljunk le e nép közé, hogy megismerkedhessünk annak viszonyaival. A nép szegény és hozzá szapora; hegyes földje, mely különben is nagyon fel van már aprózva a családok felszaporodása következtében, csak nagy fáradsággal mívelhető és magas fekvésénél s zord éghajlati viszonyainál fogva sem képes megteremni számára a szükséges élelmet. A lakosság egy kis része talál ugyan a bányában, az erdőgazdaságnál és egy faipari telepen állandó foglalkozást, de a nagyobb része, hogy a megélhetését biztosítsa és adóra válót megkereshesse, kénytelen egész nyáron át tartó munkát messze földön keresni, és e végből nem megy külföldre nyelv- s fajrokonaihoz, vagy Amerikába, hanem hazánk alföldi vidékeit árasztja el munkásraival. E nép tehát rokonszenvvel vonzódik a magyarsághoz s ezt tanúsítja még azon körülmény, hogy például tehetősebb atya egy-két évre magyar vidékre küldi fiát szolgálni a magyar nyelv elsajátítása végett.

Karoljuk fel tehát e népet ideje korán. Állam, város és községek sokat tehetnek e részben; de ezek művei csak úgy válhatnak

maradandó s termékenyítő intézményekké, ha azok a társadalom közreműködésével jöttek létre.

Mindenek előtt a központot, Kőrmöczbányát kell teljesen magyarrá tenni. Itt a főreáliskola és a polg. leányiskola eddigelé is kitünő szolgálatot tett a magyar nyelv és művelődés ügyének, csak az óvó és elemi iskola hatásának a nyomai nem domborodnak ki eléggé az életben; a magyar nyelv terjesztését tehát alólról felfelé kell érvényesíteni hatékonyabban. A létező és szépen működő kath. legényegyesület a vallás erkölcsi iránya mellé felveheti a hazafias érzelmek ápolását és magyar egyházi énekek és világi dalok művelését is ezélfaj közél. Lehet utat, módot kiesszelni arra is, hogy a cselédtartó családok magyar cselédet, az iparosok meg a kereskedők magyar segédekét alkalmazzanak. Különbön bízzuk ezeket a város nagy, buzgó magyar értelmiségére!

A községekben azonban már kissé nehezebben fog menni a dolog. Jól szervezett állami iskolák nem teljesíthetik egy magukban a nehéz feladatot; mert a szorgalomidő — a különös helyi viszonyok miatt — alig tart 8 hónapig, az iskolás gyermek 4—5 hónapon keresztül marháat legeltet s alig érintkezik ezen idő alatt emberekkel; tehát nemcsak hogy sokat felejt abból, a mit 7—8 hónap alatt tanult, hanem bizony meglehetősen ki is vedlik az iskolai nevelés mezből. Ez újonnan belépő 6 éves tanköteles gyermekek fejletlenek, neveletlenek; mert szülőik és a munkaképes családtagok kenyérkeresés ezélfajból távol vannak, e kisdédek magukra hagyatva, úgy szólvá, vadon szoktak felnőni. Ilyen tanulóanyaggal nem igen lehet boldogulni. Óvodák létesítése tehát égető szükség, a legnemesebb jótékonyaság is e községekre nézve. Ha minden községben meg lesz az állandó óvoda, a többi bátran lehet a tanítókra s lelkesekre bízni.

Ajánlom ezek után az ügyet az intézkedni hivatottak, különösen pedig a F. M. K. E. figyelmébe.

Kátó.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Látomás.

Várlak,
Ha önmagammal meghasonlok
S lelkemben a csüggedés árja,
Mint az omló patak megindul,
Hogy ellenem mély örvényét kitarja.

Várlak,
Ha úrlan útkon bolyongva,
Magam előtt látom az örvényt
S hozzád sohajtok fel hívőn,
Hogy megmutassad a vezető ösvényt.

Várlak,
Ha elhagyatva mindenkitől,
Lelkembe sir, hogy mivé lettem?
Élőtök egyedül s nincs a ki
Vigasztalásul szót ejtsen mellettem.

Várlak,
Ha minden bánat, szomorúság,
A mit csak át tudok érezni,
Előtör lelkemből s szívemet
A multon keserve látom vérezni.

Várlak
S te jössz, jósz fényes látomásként
S én kéjtől, kintul meggyötörve
Zokogva, reszketőn sikoltom:
Tied vagyok örökre, mindörökre.

Herczegh Jenő.

Turócvármegye főispánjai s tisztviselői.

Köszli: Bráz Béla
(Folytatás).

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

A katonai despotizmus s különösen az eperjesi vértörvényszék rémuralma visszatetsztést szült a hazafiakban, kik országuk függetlenségét még feltették. Az elégedetlenség általános volt ugyan, de az elnyomatás atka megnehezítte, sőt megsemmisítette a felszabadulás lehetőségét. A jobb érzésűek Lengyelország felé vetették tekintetüket s a felvidéki vármegyéknek hazaszerezettől langoló fia Lengyelországba bujdosnak a szabadság testvéreikhez, velük tanácskoznak s tőlük tanácsot kérni. De a vérszonjasok eber figyelme oda is kiterjed, s ereket a jobb érzésű honfiakat bevadolták a királynál, mint a kik az elégedetlenség útszék idegen földön szítják.

A premysli püspök, ki együttel a császári udvarnál lengyel követ volt, azon panaszszal járult Lipóthoz, hogy Magyarhonból sokan titkos szöveteiket ürügye alatt Lengyelországba bujdosnak s viszont ilv célból a lengyelek Magyarországra jönnek-mennek s kalandozásikkal nevezett püspöknek sok kárt okoznak.

Ennek a panasznak folytatán egy királyi leirat szigorúan meghagyta, hogy a katonai hatalom által kiállítandó szabad menlevél nélkül (litterae Salvi passno) senkinek sem bejönnie, sem pedig kimennie nem szabad. A határon a legnagyobb katonai ellenőrzést gyakoroltak.

Ekkor a megye már annyira ki volt merülve

hogy még ama 20 lovas sem volt képes kiállítani, kiket Eger ostromához megszavazott, miért is csak 20 gyalogost küldött a megyei drabantok (hajdúk) közül, a kiket élelemmel is ellátott és így küldött a taborba.

Budavár visszavétele után egymás után hódoltak meg a magyar fegyvereknek az ország legnevezetesebb pontjai s így a török 150 éves uralma kezdett szünetelni. A királyi leirat (1687. augusztus 22.) örömmel értesít a megyéket, hogy az isteni gondviselés a szegény nemzetet a török jarom alól felszabadította s a császári fegyvereknek sikerült a szegény magyar hont a végpusztulástól megmenteni. Miért az ország rendeit s a megyei követeket október 8-ára Pozsonyba országgyűlésbe hívta össze (1687. okt. 18. 1688. január 25.).

A megye az országgyűlésre követül egyhangúlag Prónay Gabor alispánt s Huszar Imret küldi hála gofrit fizetéssel (a nagyobb összeg a rendkívüli drágaság miatt volt). Helyettes alispánul az Eperjesi szerencsésen megszabadult Dessoffy Ferenczet választották meg. A megyei utasítás (mandatum) szerkesztésére a következők választottak meg: az alispán, Huszar Imre, a két hites jegyző, Okolicsanyi Pál, Rakovszky Menyhért és Prónay Miklós.

A királyi meghívó levéllel egyidejűleg az ország nádora is felhívja a megyét, hogy az országgyűlés egyik feladata lévén a katonai élelmiszerekből s quartelyozásokból felmerült terheknek orvoslása szükséges, hogy Kimetek ez előtt való Esztendőkből kivalteppen penigh az elmult teli portiók fizetéséről s más mindenféle Exactiókról Inquisitót peragaltatvan, nekünk mentől előbb lehet genuina Informatiót adgyon.

A pozsonyi országgyűlésnek legfontosabb határozata, hogy az ország ezáltal miadig örökös királynak

Turóc megye tenyészállatairól.

A Felvidéki Híradó 39. számban közölte volt, hogy *Ebner Jenő* m. kir. állattenyésztési felügyelő *Huddé Endre* megyei altörrelorossal együtt 10 napi körutára indultak, hogy meggyőződjenek az állategészségi állapotokról. A körutazás tényleg megtörtént, de az illetők a szokásos évi tenyész apaállataikat vizsgálták meg. *Kevitky Imre* közigazgatási előadó és járási mezőgazdasági bizottsági tag kíséretében, a mosóc-zsolti járás területén tisztavérű pinzgau tenyészbika közül 43 nyert igazolványt.

Az ertés tenyészteszt; egyrészt azért, hogy évente kint az orbánc és újabb, a sertésvesz nagyobb károkat okozott a gazdákat elkedvetlenítette a tenyésztesztől, és így csupán 7 kan kapott tenyészigazolványt, ezek között 2 tisztavérű benoshirei.

A turóc-szent-márton—blatniczai járásban részint *Zathurecky Imre*, részint ifj. *Bulyovszky Simon* járási mezőgazdasági biz. tagok kíséretében folytak a vizsgálatok, igazolványt kapott 44 pinzgau bika és 9 kan. Ez alkalommal oly helyeken, a hol a tenyész apaállatok jó tartásban részesültek, az állattenyésztési felügyelő a rendelkezésre álló díjakból *pásztordíjakat* osztott ki.

Ily díjjal részesült 5 bikanak mintaszerű tartásáért *Felső-Stubnya* községe bikaapója (10 korona); *Briestya* községe (5 kor.); *Podhragy* községe (5 kor.) és *Draskócs* község apója (5 kor.). Buzdították őket egyúttal arra is, hogy a tenyész apaállatok mindig jó karban tartsák, mert csak akkor érhető el a kívánt eredmény.

Hibás testalkotánál fogva csupán egy állatot küszöböltek ki a tenyésztesztből. — Ebből az látszik, hogy nemcsak az importált, hanem az itthon nevelt bikák is jó testalkutak és a kívánalmaknak megfelelők; — egy pár év múlva, de persze még mindig csak kitarással — szarvasmarha tenyésztesztünk teljesen át megy a pinzgau jellegbe.

Kívánatos volna, hogy a *Pozsonyban* 1902-ben tartandó országos mezőgazdasági kiállításon — is bemutatathatnak a turócmegyei állattenyésztők kitarító törekvésük eredményét talan collectio alakban.

Ezzel arra is felhívjuk a gazdálkodó közönség figyelmét, hogy a ki a pozsonyi kiállításra állatokat akar előkészíteni válogassa meg azokat mar most és készítse elő a kiállítandó szarvasmarhát úgy, hogy ezzel mutassuk be országunk Felvidékének, hogy szorgalommal és kitartással milyen értékes állatot lehet előállítani, — és hogy a tiroli, svájci, bajor marhafajok tenyésztesztje igenis nálunk is lehetséges, ha a kellő gondossággal járunk el.

H. E.

T. munkatársunk fenti jelentése kapcsán részünkről is kijelentjük, hogy az okserű állattenyésztést meggyérne nézve úgy szóvaln élektérdesnek tekintjük. Különösen a marhatenyésztést. Mert megynök lakosságának a kevés mivelhető föld nem biztosít elegendő kenyeret, s ez a körülmény az, a mely annak egy részét arra indította régebben, hogy mint a kereskedők, házalók járják be a földüket, s ugyan ez a körülmény kényszeríti ma sokakat a kivándorásra is. (Es nem az «erőszakos magyarosítás», — mint a hogy a nemzetiségi izgatók állítják!) Tudjuk, hogy az Orszoroszámban stb. való házalás aranykora már lejárt, s hogy a kivándorlásban sem találhatni mindig a biztos boldogulást. Nem marad tehát egyéb hátra, mint új megéltetés módokról gondoskodni, hogy a falusi nép itthon maradhasson és boldogulhasson. A hazi iparon kívül az intensív marhatenyésztés kínálkozik allandó jövedelmet biztosító s e mellett a gazdálkodást is hatalmas támogató foglalkozásul a gazdának, s tudunk hazai vidékeket, a hol a m. stb. nyári, szkenői, vrczkői stb. németekhez hasonló viszonyok között élő közszékt tisztán az állattenyésztésből élnék, még pedig elég

fejzeésekkel élt s kifogást emelt a fősán és tisztásai ellen azal, hogy a megye ellen a szükséges intézkedéseket megfogja tenni. Miután a fősán elismerte a vadak a fősán s az egész megye tekintélyét sértették, a fősán ezek ellen protestált s Br. Révay Ferencz legális büntetését kerete.

Br. Révay Ferencz viszont reprotetált, hogy ő ama kifejezéssel »Collega Uraiek« a fősán tekintélyét nem sértette, miután ő is régi jónal fogva »perpetuus comes«. De a többi főtisztviselő, mint helyettese a fősán, és főjegyző tekintélye ellen sem követelt el sértést, kikkel eddig is barátságos viszonyban volt. Feltevé, de meg nem engedve, ha nevezettek ellen történt volna is auctoritási sérelem, igéri, hogy debito more et ordine eleget fog tenni.

A felzattott kedélyek azonban nem csillapodtak le. Br. Révay Ferencz hiába kérte a status evangelicust, hogy a kulcsokat adja vissza és a plébániát irtesse ki, »Ha meghomol a varmege lassu« a templom visszaadasi ügyét a megyétől a pozsonyi országgyűlés elé vitte.

A megyén ejtett újabb sérelem ellen (ha meghomol) valamint, hogy a megyét collegianak nevezte protestál a megye s Rakovszky Menyhért megfogja levéllel Pozsonyba küldte, hogy az ott tartózkodó megyei követek útján az országgyűlés színe előtt kerjék a megyén két ízben is ejtett sérelemnek orvoslását.

A vallási villogás mind nagyobb merveket ötvén, Dessőffy Ferencz helyettes aispán allasról lemondott. Tekintve hű szolgálatát a megye honorarium felében 5 rőf angol posztot ajánlott fel nevezetnek az 1888. február 10-iki közgyűlésen.

(Folyt. köv.)

tisztességesen, s nincs rá eset, hogy valaki onnan kivándoroljon. (Krassó-Szörény- és temesmegyei cseh-nemet telepítvények ezek). Ha megynekben a legelőket szaporitjuk, a havasokat kellően kihaszaljuk, rövid időn szamos közösgünknek egészen más lesz a népe. S a kezdet már meg is van. *Justh Ferencz* orsz. képviselő a kitűnő gazda eles szemével ismerte föl mezei gazdálkodásunk hiányait s neki köszönhető első sorban az ő fáradszatos törekvésének, hogy kies megyénk szamos helyén szép fajarhat tenyésztenek gazdánk és hogy az altörrelorosi feltételek szerint a pozsonyi kiállításon már számottevő helyet foglalhat el állattenyésztésünk. Miután pedig az állategészségügy államotásával az ellenőrzés is intensívebb lesz e terén, és emittet orsz. képviselőnk bizonyára ezentül is, és még fokozott mértékben folytatja majd közhasznú tevékenységét ezen a terén, a mire kövük is, remélhető hogy a pozsonyi kiállításra való előkészületek mihamar az egész vonalon meg fognak indulni megynekben is és hogy majd nem fognak szegény vallási szorgalmuk és buzgalomuk eredményével.

Műkedvelői előadás Ruttkán.

Ruttká, 1900. november.

Beesés felszólított véve, a legnagyobb készséggel teszek annak eleget s leírom a f. év és hó 3-án Ruttkán, a ks.-od. vasúti főműhelyi iparos ifjúságának egy része által rendezett jótékonycélu táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást.

Mielőtt azonban hozzátögnék az estély tulajdonképeni leírásához, engedje meg kérem, hogy röviden párhuzamot vonjak a régi és a mostani viszonyok között, hogy annál világosabban tünjék föl a ruttkai nemesen érző és gondolkodó fiatalágnak a legmagasabb czél felé való törekvése.

Örömmel kell észlelnem, hogy mig Ruttkán ezelőtt egy pár esztendővel nagyon kevesen beszélték a magyar nyelvet s a magyar szó olyan ritka volt, úgy szóvaln mint a fehér holló, addig ma a ruttkai fiatalág, lehet mondani, kivétel nélkül beszéli a zengzatos szép magyar nyelvet. Összevetelében magyar nyelven társalog s mig régebben hazafias érzelmeit szívében táplálta ugyan de annak kifejezést nem adott, addig egy pár év óta kitűzti a hazafiaságot zászlóját, sorokozik alá a lelkes sereg s eredeti magyar szindarokból és dalok előadása által — bemutatván egyes képeket a magyar nép tiszta józan gondolkodását, szép szokásait — a mellett, hogy önmagát művelé, egyszersmind terjesztője a hazafiaságnak. Nem ismer fáradságot s a nappali nehéz munka után midőn oly jól esne a pihenés, összegyűl s estéli szabad óráit a jónak, a hasznosnak, a nemes czélnak szenteli.

A lelkes tömeg évről-évre szaporodik s hogy mindennek daczára még ez ideig állandó egyesített nem alakult, semmi egyéb nem az oka, mint az, hogy állandó helyiség és szindarold nem rendelkezik. Tartja előadásait ott és úgy a hogy lehet: kisméretű nem mindig rendelkezésre álló helyiségekben és szindarold. Remélve várja azt az időt, minek be kell következnie, mikor az államvasutak és a kassa-oderbergi vasut Igazgatóságai — kik már a multban is oly sokat tettek a közjó érdekében — figyelmükbe véve a helyes irányban haladó fiatalág törekvéseit, felkarolják a magasatos ügyet s a vasuti felvételi épület átalakítása alkalmával célszerű állandó helyiség és szindarold gondoskodnak. Adja Isten hogy így legyen!

Nem szabad figyelmen kívül hagynom azt sem, hogy az ifjúság előadásai jövedelmének tiszta maradványát mindig jótékony czélra, az alkalommal is szegény iskolás gyermekek felruházására fordították, miáltal szintén hazafias kötelességet teljesít.

Ezekután átírem az estély leírásához. Az érdeklődés nagy volt. A közönség szép számban gyűlt egybe

s hogy némelyek távol maradtak az előadástól, az az esős rossz időnek tulajdonítható.

A színelőadás 1/2 9 órakor vette kezdetét. Színre került a »Páros Bugyellaris« eredeti népszimni dalokkal. A szindarob eljátszása műkedvelőkre nézve a nehezebbek közé tartozik s hogy a szereplő hölgyek és urak az elért fényes sikerrel adták elő, az csak olyan fáradszatos utánézés és alapos tanulmányozás mellett volt lehetséges, melyen a szereplők nem kimélték külsőleg, nem ismertek fáradságot arra nézve, hogy a szindarob mentől tökéletesebben adassék elő.

A szereplők közül egy nehányat már láttunk a szindarob s miként a multban így most is a közönség teljes megedelődését vívták ki. Voltak olyanok is, kik ez alkalommal először léptek szindarob, legyőzve ezzel is a kezdet nehézségeit szerepeiket várakozással föllízi sikerrel oldották meg.

Szady Margit Zsófi szerepében egy esinos és minden körülmények között magát feltaláló magyar menyecskét varázsol színekre elő. Kedves játékaival, kellemes szép hangjával annyira magával ragadta a közönséget, hogy több ízben hívták ki a nyílt szindarobra. Kívánjuk, hogy entől többször legyen szerencsénk szép játékaiban és énekekben gyönyörködnünk. *Sábert Szidónia* (Kender Julis), *Balszuka Olga* (Menczi), *Czupra Ludmilla* (Panni), *Biringer Anna* (Kati), *Szanitrik Berta* és *Szkulina Mari* mint leányok, különösen pedig *Szabó Károlyné* (Suták Kata) a haszonleső furfangos kártyavető cigányasszony szerepével szintén nagy tetszést arattak.

A szereplő hölgyek mellé sorokoztak talpraesett játékukkal a szereplő férfiak. *Noviczky Agoston* Török Mihály, a tölgyesi bíró szerepét valódi színész ügyességgel játszotta. *Graumann Henrik* Csillag Pál, manipuláns örmester szerepében jól belétele magát, szép játéka mellett derék, esinos huszár alak volt. *Feresek Ferencz* (kapitány), *Deutsch Miklós* (Peták János vén huszár káplár), *Farkas Gyula* (Boros Dani fiatal huszár káplár), nemkülönbön *Gáspárik László* és *Müller Béla*, mint huszárk, hűen, katonásan adták elő a huszár életből vett eseményeket. Kitűnt közülök *Deutsch Miklós*, kinek alakítása pompás volt. *Horoscsok Arpád* és *Szabó Károly* jó alakok voltak és jól is adták az élvhajhászó jegyző és uradalmi ispán szerepeket, különösen *Szabó Károly* alakításával újog világos bizonyítékát adta annak, hogy határozott tehetsége van komikus szerepek előadásához. *Nánásy Antal* (Közsa Gyurka parasztlégény) szerepét műkedvelői tehetséggel föllimuló ügyességgel játszotta, játékát dalolásával fűszerezte. Méltó kísérője volt *Kostya Lóbor*, mint első kisbíró. *Surányi József* tanuló (Leveles Misi, gyalog postás fiú) szerepét bátran és ügyesen játszotta. *Létay Hugó* (Öreg béres), *Zenovicz Imre* (Jóska kocsis és egy legény) szerepeikkel szintén előmozdították az előadás sikerét. A sugó teendőt *Kosári Jenő* a műkedvelők teljes megedelődésére jól végezte. A szindarobban előfórláló kar- és magánénekek szépen sikerültek s ezeket *Paulinyi Gábor* állami iskolai tanító, a magyar *Dalokkör*nek karnagya, tanította és s vezette nagy buzgalommal és ügyzetellessel, s az egész előadás jó összhangban simán folyt le.*

A halás közönség többszöri zajos tapsban nyilvánította tetszését s hívta úgy az egyes, mint az összes szereplőket maga elé.

A színelőadást miként az a szindarobban is jelezte volt táncmulatság követte. Jó kedv uralkodott a terem minden részében, s mig a közönség egy része van lejtette *Csonka Pali* turóc-szent-mártoni zenekarrának acoordjai mellett a különféle táncokat, addig a másik része víz beszélgetéssel töltötte el az éjszakát. Az első négyest 40 mint 60 pár táncolta, a másodikat körülbelül több.

Weszely Imre.

* Teljes elismeréssel kell felmentenünk, hogy a műkedvelői előadásokat *Weszely Imre* állami iskolai tanító, szervezte nagy buzgalommal. Az ő fáradszatos munkásságának köszönhető hogy a ruttkai ifjúság a színelőadásokat megkedvelte. Ő maga volt a rendező. Hazafias buzgalma dícséreten felül áll.

Szerk.

HIREINK.

— A királyi pár arczképe. Turócvarmegye közönsége annak idején hazafias lelkesedéssel elhatározta, hogy boldogult Erzsébet királynénak arczképét a varmege díszterme részére lefesteti. A költségekhez a községek önkéntesen két éven át 1—1/2%-ot szavazták meg és úgy lehetővé vált az is, hogy a királyi pár kepe festések meg. Ifj. *Justh György* fősán gondos körültekintéssel úgy intézkedett, hogy ezen munkával *Skuteckzy Döme* jönevű festőművész bizassék meg. *Skuteckzy* a mult héten csütörtökön Turóc-zsolt-Mártonban járt, megtekintette a képek elhelyezésére szánt helyet s megkööttelt vele a szerződés mely szerint Ő Felségét a királyi magyar tábornoki díszruhában, boldogult Erzsébet királynét pedig világos díszmagyar ruhában fogja u. n. térdképekben, összesen 3200 koronáért megfesteni. Némokunk kételkedni, hogy a festmények a művész hírnevének mindbenben meg fognak felelni.

— Hivatali vizsgálat. Ifj. *Justh György*, Turócvarmege fősánja a mult hét egész folyamán hivatali vizsgálatot foglalkozott. Megvizsgálta a varmegei központi hivataloskodást, az arvszékét, a megyei pénztárt és a járási főszolgabírói hivatalokat. A mosóc—zsolti járási főszolgabírói hivatal megvizsgálása vegett szerdán *Stubnyafürdőn* időzött. Ugya-csak megtekintette a tót közművelődési egyesület befejezés felé közeleg épületét és ebben a posta és távrida hivatalnak elhelyezését.

— Személyi hir. *Perczel Dezsőnek*, a képviselőház elnökének családja pénteken délután Ruttkán

Foulard-selyemruha

8 frt 40 krtól fejjebb — 14 méter! póstabér és vámmentesen szállítva! Minták póstafordultával küldetnek: nemkülönbön fekete, fehér és színes. Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint. Henneberg G. selyemgyáros ^{es. és kir. udvari szállító} Zürichben

Kaiser-féle mell-czukorkák köhögés és huruthnál

Biztos hatása, 2650 közigyezőleg megerősített bizonyítvány által elismervé.
Egyedül megbizonyított biztos hatással **reketség, köhögés, huruth és elnyálkásodásnál.**
Kapható 20 és 40 filléres csomagokban:
GRABER MIKSA és **FIA fűszer-üzletében** Turóc-Szent-Mártonban.

M. KÉCYETEM VEGYANI INTÉZÉSÉNEK A KRISTÁLY SZT. LUKÁCSFÜRDŐI HEGYIFORRÁS

nagy mélységből fakadó állandó összetételű, igen tiszta, calcium és magnesium - hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legbiztosabb és legelőcsőbb ásványviz.

Kapható: **Wix Miksánál, T.-Szt.-Mártonban.**

Van szerencsem a t. közönség b. tudomasára hozni, hogy Turóc-Szt.-Mártonban (főutca) a Jesszenszky Adél-féle hazban (Grossmann-féle festőgyár közelében)

Szabó-üzletet

nyitottam. Minden a szabó-szakmába vágó munkát gyors és legjutányosabb árak mellettí eszközésére vállalkozom. Ruha-igazítást és tisztítást is átveszek; mindig iparkodni fogok a t. megrendelőket kielégíteni. Teljes tisztelttel **Halama János** férjiszabó.

1319. tk. sz. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. járásbírótság mint teleggönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Özv. Kubin szül. Cs. bernyi Anna végrehajtatónak Pales György és tarsai végrehajtatás szenedvő elleni 75 K 17 f. tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtatási ügyében a znióváraljai kir. bíróság területén lévő Bodorfalván fekvő az 1) a bodorfalvi 8. sz. tjkvben A. I. 45 sor-sz. a. foglalt B. 14—19. és B. 46—56. t. a. 30/340—30/340-ed részben Kubin Maria, Zsuzsanna és kk. Kubin Pal. Róza, Johanna és György B. 32. t. a. 14/340-ed részben, Pales György B. 45. t. a. 30/340-ed részben, Kozsuhuba szül. Kubin Anna nevére irt ingatlanra 63 K, 2) az ugyanottani 28. sz. tjkv. A. I. 1. sor-sz. a. foglalt B. 23 és 24. t. a. 7/420—7/420-ed részben Pales György és Marek szül. Pales Maria nevére irt ingatlanra 432 K, 3) az ugyanottani 29. sz. tjkv. A. I. 1. sor-sz. a. foglalt B. 22 és 23 t. a. ugyanazok nevére 7/420—7/420-ed részben irt ingatlanra 82 K, 4) az ugyanottani 30. sz. tjkv. A. I. 1. sor-sz. a. foglalt B. 21. és B. 22. t. a. 7/420—7/420-ed részben ugyanazok nevére irt ingatlanra 36 K, 5) a bodorfalvi 31. sz. tjkv. A. I. 1. sor-sz. a. foglalt B. 21—22. t. a. 7/420—7/420-ed részben ugyanazok nevére irt ingatlanra 16 K, 6) a bodorfalvi 41. sz. tjkv. A. I. 1—2. sor-sz. a. foglalt B. 14. t. a. 7/420-ad részben Pales György, B. 2—8. és B. 29—34. t. a. kisk. Kubin Maria, Zsuzsanna, Pal. Rozalia, Johanna és György nevére 90/420—90/420-ad részben irt ingatlanra, B. 28 t. a. Kozsuhuba sz. Kubin Anna nevére 15/420-ad részben irt B. 15. t. a. 7/420-ad részben Marek sz. Pales Maria nevére irt ingatlanra 9 1/4 K-ban ezenell megallapított kikialtási arban az árverést elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanag az 1900. évi november hó 30. napján d. e. 10 órakor bodorfalú község házanal megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is el fog adatni. Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlanag kikialtási árának 10%-át készpénzben,

vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni. Kir. Járásbírótság mint teleggönyvi hatóság. Znióváralján, 1900. évi augusztus hó 8-an. Dr. Bedő Bela kir. albró.

1461. tk. sz. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A znióváraljai kir. járásbírótság mint teleggönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Holzman Dániel végrehajtatónak Klaudeni József végrehajtatás szenedvő elleni 146 kor. tőkekövetelés és jár. iranti végrehajtatási ügyében a znióváraljai kir. bíróság területén lévő Mosócson fekvő. 1) a mosóczi 19. sz. tjkvben A. I. 10—11. sor-sz. a. foglalt B. 1. t. a. 1/3 részben Klaudeni József nevére irt ingatlansag 144. kor.; 2) a mosóczi 433. sz. tjkvben A. + 1. sor-sz. a. foglalt B. 1., 8. t. a. egészben ugyanannak nevére irt ingatlanra 3082. kor.; 3) ugyanazon tjkv. + 2 sor-sz. a. foglalt egészben ugyanannak nevére irt ingatlanra 656 kor.; 4) ugyanazon tjkv. + 3 sor-sz. a. foglalt egészben ugyanannak nevére irt ingatlanra 1468 kor.; 5) ugyanazon tjkv. + 4. sor-sz. a. foglalt egészben ugyanannak nevére irt ingatlanra 80 kor.; 6) ugyanazon tjkvben + 5. sor-sz. a. foglalt egészben ugyanannak nevére irt ingatlanra 100 korban ezenell megallapított kikialtási arban eirendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlansag az 1900. évi november hó 26 ik napján d. e. 10 órakor Mosóc községházanal megtartandó nyilvános árverésen a megallapított kikialtási áron alól is el fog adatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlansag kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni. Kir. Jbíróság mint tkv. hatóság. Znióváralján, 1900. évi augusztus 11-én. Dr. Bedő Bela kir. albró.

5322. szám. 1900.

Bérbeadási hirdetmény.

Körmöcz szab. kir. főbányaváros tanácsa részéről ezenell közhírré tetetik, miszerint Körmöczbánya városát, a területére behozott liszt, gabona, kukorica és hüvelyes vetemények után megillető illetékek, továbbá a piaci helypénz és mértékek használata után járó díjak szedési joga, nemkülönbön az út és hidvám szedési jog a város székösháza nagy termében 1900. évi december hó 3-an d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános árverés útján még pedig a város területére behozott liszt, gabona, kukorica és hüvelyes vetemények után fizetendő illetékek, valamint a piaci helypénz és mértékek használata után járó díjak szedési joga 3000 kor. — az út és hidvám szedési jog pedig 600 kor. kikialtási arban három évi időtartamra bérbe adatni fog. Árverelni kívánók a kikialtási ár 10 %-ának megfelelő 300 kor. illetve 60 kor. összeget bánatpénz gyanánt az árverés kezdete előtt az árverező bizottság kezéhez letenni tartoznak. Irásbeli ajánlatok csak azon esetben fognak tekintetbe vétetni a mennyben kellően felszerelve és a fent megallapított bánatpénzzel ellátva 1900. évi december hó 2-ik napjának déli 12 óráig a városi polgármesteri hivatalhoz benyújtatnak. A bérlet tárgyát képező illetékek és díjak szedését megallapító szabályzatok az árverési feltételek és a szerződési tervezet a városi számvevőségénél a hivatalos órák alatt betekinthező, hol egyszerűsdim szóbeli felvilágosítások is adatnak. Körmöczbányán, 1900. évi november hó 5-én. A polgármester helyett: **Burda Imre** tanácsnok.

Egy házsmegyét, jelesen vegzett **ÓVÓNÓ** állást keres uri családnál, gyermekek mellé, hol a házi teendőkbén is szivesen segítkezne. Értesítést ad: **Chikán Miklós** Turóc-Szt.-Márton.

Legnagyobb nyeremény 1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény jenyéke. A legnagyobb nyeremény legszerencésőbb esetben **100 000** sorsjegyre **50 000** korona. Már sokan szerencésékek lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel. Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magyar kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

1.000,000 korona
A nyeremények részletes beosztása a következő:

1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
81700	"	200
8900	"	170
4900	"	130
50	"	100
8900	"	80
2900	"	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13,160,000

egy millió korona.
Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kiltúvra és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az 1-50 osztályhoz: egy nyolczad (1/8) frt —,75 vagyis 1.50 korona egy negyed (1/4) " 1.50 " 3— " egy fél (1/2) " 3— " 6— " egy egész (1) " 6— " 12— "

utánvét mellett vagy az összeg előleges beküldése ellenében Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekr f. évi november hó 15-ig kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa. Bankház
Budapest, V. Váci-körút 4a.
Fiókbankházak: IV. Múzeum-körút 11. VI. Erzsébet-körút 54

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három es fel millió koronát.

Rendelőlevél levágandó **Török A. és Tsa.** főelrusítók Budapest.
Kérék részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt kiltüdni. Az összeget korona összegben } utánvételezni kérem. postautalvánnyal kiltüldöm. A nem tetsző törlendő.

Postos. ezim: